

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 12. julija 2012 *

„Konkurenca — Člen 102 PDEU — Pojem ‚podjetje‘ — Podatki iz poslovnega in sodnega registra, ki so shranjeni v bazi podatkov — Dejavnost zbiranja in dajanja na voljo teh podatkov za plačilo — Vpliv zavrnitve nosilcev javne oblasti, da se dovoli ponovna uporaba navedenih podatkov — Pravica sui generis, določena v členu 7 Direktive 96/9/ES“

V zadevi C-138/11,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberster Gerichtshof (Avstrija) s sklepom z dne 28. februarja 2011, ki je prispel na Sodišče 21. marca 2011, v postopku

Compass-Datenbank GmbH

proti

Republik Österreich,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts (poročevalec), predsednik senata, J. Malenovský, sodnik, R. Silva de Lapuerta, sodnica, G. Arestis in D. Šváby, sodnika,

generalni pravobranilec: N. Jääskinen,

sodni tajnik: K. Malacek, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 2. februarja 2012,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Compass-Datenbank GmbH F. Galla, odvetnik,
- za Republik Österreich C. Pesendorfer in G. Kunnert, zastopnika,
- za Bundeskartellanwalt A. Mair, zastopnik,
- za Irsko D. O'Hagan, zastopnik, skupaj s P. Dillonom Maloneom, BL,
- za nizozemsko vlado C. Wissels in J. Langer, zastopnika,
- za poljsko vlado M. Szpunar in B. Majczyna, zastopnika,

* Jezik postopka: nemščina.

— za portugalsko vlado L. Inez Fernandes, zastopnik,

— za Evropsko komisijo M. Kellerbauer, R. Sauer in P. Van Nuffel, zastopniki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 26. aprila 2012

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 102 PDEU.
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Compass-Datenbank GmbH (v nadaljevanju: Compass-Datenbank) in Republik Österreich glede objave podatkov iz poslovnega in sodnega registra (v nadaljevanju: Firmenbuch), ki so shranjeni v bazi podatkov.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 V členu 2 Prve direktive Sveta z dne 9. marca 1968 o uskladitvi zaščitnih ukrepov za varovanje interesov družbenikov in tretjih oseb, ki jih države članice zahtevajo od gospodarskih družb v skladu z drugim odstavkom člena 58 Pogodbe, zato da se oblikujejo zaščitni ukrepi z enakim učinkom v vsej Skupnosti (68/151/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 3), kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2003 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 304), so navedeni dokumenti in podatki, ki morajo biti objavljeni glede družb.

- 4 Člen 3 Direktive 68/151, kakor je bila spremenjena z Direktivo 2003/58, določa:

„1. V vsaki državi članici se v centralnem registru, trgovinskem registru ali registru podjetij odpre spis za vsako registrirano družbo.

2. Vsi dokumenti in podatki, ki se morajo objaviti v skladu s členom 2, se shranijo v spisu ali vpišejo v register; vsebina vpisa v register mora biti v vsakem primeru razvidna iz spisa.

[...]

3. Prepis celote ali katerega koli dela dokumentov ali podatkov iz člena 2 mora biti dostopen na zahtevo. Najpozneje od 1. januarja 2007 se lahko vloge registru predložijo v papirni ali elektronski obliki, kakor se odloči vlagatelj.

[...]

Cena prepisa celote ali katerega koli dela dokumentov ali podatkov iz člena 2, bodisi v papirni bodisi v elektronski obliki, ne sme presežati upravnih stroškov.

[...]“

- 5 V skladu s členom 7(1) Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 15, str. 459) države članice predvidijo pravico *sui generis* za „izdelovalca baze podatkov, pri katerem je prišlo do

kakovostno in/ali količinsko znatne naložbe v pridobivanje, preverjanje ali predstavitev vsebine, da prepreči neupravičeno jemanje izvlečkov in/ali ponovno uporabo celotne vsebine te baze podatkov ali njenega bistvenega dela, ocenjenega kakovostno in/ali količinsko“.

- 6 V uvodni izjavi 5 Direktive 2003/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o ponovni uporabi informacij javnega sektorja (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 32, str. 701, v nadaljevanju: Direktiva ISP) je navedeno:

„Eden od pglavitnih ciljev vzpostavitve notranjega trga je ustvarjanje pogojev, ki bodo prispevali k razvoju storitev na ravni Skupnosti. Informacije javnega sektorja so pomemben primarni material za proizvode in storitve z digitalno vsebino in bodo z razvojem brezžičnih vsebinskih storitev postali še bolj pomemben vir vsebin. V tem smislu bo bistvena široka čezmejna geografska pokritost. Večje možnosti ponovne uporabe informacij javnega sektorja bi med drugim evropskim družbam omogočile, da izkoriščajo potencial teh informacij in prispevajo h gospodarski rasti in ustvarjanju novih delovnih mest.“

- 7 V uvodni izjavi 9 Direktive ISP je navedeno:

„Ta direktiva ne vsebuje obveznosti odobritve ponovne uporabe dokumentov. Odločitev, da se ponovna uporaba odobri ali ne, bo prepuščena državam članicam ali zadevnemu organu javnega sektorja. Ta direktiva bi se morala uporabljati za dokumente, ki so dostopni za ponovno uporabo, če organi javnega sektorja za informacije izdajo dovoljenje, jih prodajo, razširjajo, izmenjajo ali objavijo. [...]“

- 8 Člen 1(1) Direktive ISP določa:

„Ta direktiva določa minimalni nabor pravil, ki urejajo ponovno uporabo, in praktična sredstva za olajšanje ponovne uporabe obstoječih dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja držav članic.“

- 9 V členu 2, točka 4, Direktive ISP je ponovna uporaba dokumentov javnega sektorja opredeljena kot „uporaba dokumentov, ki jih hranijo organi javnega sektorja, s strani oseb ali pravnih oseb za komercialne ali nekomercialne namene razen za prvotni namen v okviru javne naloge, zaradi katerega so bili dokumenti izdelani“.

Avstrijsko pravo

- 10 V skladu s členom 1 zakona o poslovnem in sodnem registru (Firmenbuchgesetz, v nadaljevanju: FBG) je ta namenjen vpisu in objavi dejstev javnosti, za katere ta zakon ali druge zakonske določbe določajo, da jih je treba vpisati. Vpisati je treba vse pravne subjekte iz člena 2 FBG, kot so samostojni podjetniki posamezniki in različne oblike družb, ki so v njem našteje.
- 11 Pri vseh teh pravnih subjektih je treba vpisati določene, v členu 3 FBG našteje podatke, kot so firma, pravna oblika, sedež, kratek opis poslovne dejavnosti, morebitne podružnice, ime in datum rojstva oseb, pooblaščenih za zastopanje, začetek veljavnosti in vrsta pooblastila za zastopanje, likvidacija ali začetek postopka zaradi insolventnosti.
- 12 Členi od 4 do 7 FBG določajo posebne zahteve vpisa. V skladu s členom 10 tega zakona je treba takoj vpisati tudi spremembo vpisanih dejstev. Da bi se zagotovilo, da so podatki, ki jih je treba vpisati, sporočeni v celoti in pravočasno, je mogoče na podlagi člena 24 navedenega zakona naložiti periodično denarno kazen.
- 13 V skladu s členom 34 FBG ima glede na tehnične zmogljivosti in zmogljivosti osebja vsakdo pravico do posamičnega iskanja po Firmenbuch z računalniškim prenosom podatkov.

- 14 Iz stališč Evropske komisije je razvidno, da je Republik Österreich v skladu z zakonom o odgovornosti javnih organov (Amtshaftungsgesetz) odgovorna za pravilnost informacij, ki so sporočene na podlagi FBG.
- 15 Takse za posamično iskanje in za skupno iskanje določa uredba o bazi podatkov poslovnega in sodnega registra (Firmenbuchdatenbankverordnung, v nadaljevanju: FBDV). Takse, ki jih zaračunajo obračunski organi in jih nakažejo Republik Österreich, so v bistvu izračunane glede na naravo informacij, ki so predmet iskanja.
- 16 Člen 4(2) FBDV določa, da je z iskanjem po Firmenbuch v skladu s členom 34 in naslednjimi FBG dovoljeno iskanje po podatkih, ni pa podeljena pravica izkoriščanja teh podatkov. To pravico ima v skladu s členom 76c in naslednjimi zakona o avtorski pravici (Urheberrechtsgesetz, v nadaljevanju: UrhG), sprejetimi v okviru prenosa Direktive 96/9, Republik Österreich kot izdelovalka baze podatkov. V skladu s členom 4(1) FBDV je baza podatkov Firmenbuch varovana baza podatkov v smislu člena 76c UrhG. Imetnica pravic, ki se v smislu člena 76d UrhG nanašajo na to bazo podatkov, je Republik Österreich.
- 17 Zvezni zakon o ponovni uporabi podatkov javnih organov (Bundesgesetz über die Weiterverwendung von Informationen öffentlicher Stellen, v nadaljevanju: IWG) je bil sprejet za prenos Direktive ISP. IWG določa, da je mogoče na podlagi zasebnega prava uveljaviti pravico do ponovne uporabe dokumentov zoper organe javnega sektorja, če so ti dali na voljo dokumente, ki jih je mogoče ponovno uporabiti. Poleg tega določa merila, ki se uporabijo za določitev nadomestil, ki se lahko za to zahtevajo. Vendar dostop do podatkov Firmenbuch v ta zakon ni vključen.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 18 Compass-Datenbank je družba z omejeno odgovornostjo avstrijskega prava, ki upravlja bazo gospodarskih podatkov za opravljanje informacijskih storitev. Leta 1984 je začela oblikovati elektronsko različico te baze podatkov, ki temelji na datotekah, katerih vsebina je bila po vpogledu v Firmenbuch preverjena, popravljena in dopolnjena. Kot izdajateljica *Zentralblatt für Eintragungen in das Firmenbuch der Republik Österreich* (osrednji list za vpise v poslovni in sodni register Republike Avstrije) je do leta 2001 od zveznega centra za obdelavo podatkov prejemale zadevne podatke brez kakršne koli omejitve njihove uporabe. Te podatke je zlasti uporabljala tudi za dopolnjevanje svoje baze podatkov.
- 19 Da bi družba Compass-Datenbank lahko opravljala svoje informacijske storitve, mora imeti dnevno in v posodobljeni obliki na voljo izvlečke iz Firmenbuch, ki se nanašajo na podjetja, ki opravljajo vpise ali izbrise. Tako opravljanje storitev temelji na informacijah, ki so v Firmenbuch in h katerim so dodane informacije, ki jih uredniške službe družbe Compass-Datenbank pridobijo z raziskavami, in druge informacije, kot so informacije gospodarskih zbornic.
- 20 Po postopku javnega razpisa je Republik Österreich, ki vodi Firmenbuch, leta 1999 več podjetjem oddala naročilo za ustanovitev obračunskih organov za odplačno posredovanje podatkov iz Firmenbuch (v nadaljevanju: obračunski organi). Ta podjetja zagotavljajo povezavo med končno stranko in bazo podatkov iz Firmenbuch in obračunavajo takse, ki jih nakažejo Republik Österreich. Po mnenju Komisije lahko ta podjetja kot plačilo za svoje storitve končni stranki poleg teh taks zaračunajo dodatek v razumnem znesku. Obračunskim organom in njihovim končnim strankam je prepovedano vzpostaviti lastne zbirke, v katerih bi prevzemali podatke iz Firmenbuch, ponujati navedene podatke ali oglaševati vsebino ali prikaz teh podatkov.
- 21 Republik Österreich je leta 2001 pri Handelsgericht Wien (gospodarsko sodišče na Dunaju) vložila tožbo, s katero je med drugim predlagala, naj se družbi Compass-Datenbank prepove uporaba podatkov iz Firmenbuch, vključno s shranjevanjem, reproduciranjem ali posredovanjem teh podatkov

tretjim osebam. V sporu med Republik Österreich in družbo Compass-Datenbank je nazadnje Oberster Gerichtshof (vrhovno sodišče) sprejelo odločbo z dne 9. aprila 2002, s katero je temu podjetju naložilo, naj začasno opusti uporabo baze podatkov Firmenbuch za posodabljanje lastne baze gospodarskih podatkov in zlasti shranjevanje ali kakršno koli reproduciranje podatkov, ki jih navedena baza vsebuje, z namenom njihovega posredovanja tretjim osebam, zagotavljanja dostopa do njih ali dajanja izpisov iz Firmenbuch z informacijami, ki so namenjene tretjim osebam, če navedeni podatki niso bili pridobljeni v zameno za plačilo, izplačano Republik Österreich.

- 22 V predložitvenem sklepu ni navedeno, ali so v nadaljevanju avstrijska sodišča odločila o vsebini navedenega spora.
- 23 Ločen sodni postopek, ki ga je začela družba Compass-Datenbank in ki je pri Oberster Gerichtshof pripeljal do spora o glavni stvari, v predložitvenem sklepu ni opisan, vendar je Republik Österreich v svojih stališčih predstavila potek tega postopka.
- 24 Družba Compass-Datenbank je 21. decembra 2006 pri Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien (deželno sodišče za civilne zadeve na Dunaju) vložila tožbo zoper Republik Österreich, s katero je predlagala, naj se Republik Österreich naloži, da v skladu z IWG in proti ustreznemu plačilu družbi Compass-Datenbank da na voljo nekatere dokumente, ki izhajajo iz Firmenbuch. Natančneje, predlagala je dostop do izvlečkov iz Firmenbuch, ki vključujejo posodobljene podatke o pravnih subjektih, glede katerih so se na dan pred poizvedovanjem v Firmenbuch opravili vpisi ali izbrisi, in do izvlečkov iz Firmenbuch, ki vključujejo pretekle podatke.
- 25 Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien je s sodbo z dne 22. januarja 2008 trditve družbe Compass-Datenbank zavrnilo. To zavrnitev je s sodbo z dne 19. decembra 2008 potrdilo Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju).
- 26 V okviru postopka s pritožbo je tudi Oberster Gerichtshof v odločbi z dne 14. julija 2009 odločilo, da družba Compass-Datenbank ne more uveljaviti nikakršne pravice na podlagi IWG. Vendar je presodilo, da v argumentih, ki jih je to podjetje navedlo, obstajajo elementi, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da se to podjetje ob analogni uporabi določb IWG o plačilih lahko opre na določbe konkurenčnega prava. Zato je razveljavilo predhodne odločbe in Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien naložilo, naj družbo Compass-Datenbank pozove, da se opredeli, ali v zadevnem postopku uveljavlja pravice iz IWG ali pa pravice iz konkurenčnega prava.
- 27 Družba Compass-Datenbank je po tem pozivu pred Landesgericht für Zivilrechtssachen Wien navedla, da se ob analogni uporabi pravil IWG o plačilih izrecno sklicuje na določbe konkurenčnega prava, in je ustrezno spremenila tudi svoje predloge. To sodišče se je s sklepom z dne 17. septembra 2009 izreklo za nepristojno in zadevo odstopilo Oberlandesgericht Wien, ki je sodišče, pristojno za področje konkurence.
- 28 Družba Compass-Datenbank je Oberlandesgericht Wien v bistvu predlagala, naj se Republik Österreich naloži, da ji v zameno za „pravično plačilo“ da na voljo posodobljene dokumente, ki izhajajo iz Firmenbuch in ki vključujejo vse njegove izvlečke o podjetjih, glede katerih so se na dan pred poizvedovanjem v Firmenbuch opravili vpisi ali izbrisi. Predlog družbe Compass-Datenbank je v bistvu temeljil na trditvi, da je Republik Österreich kot podjetje s prevladujočim položajem na trgu v smislu člena 102 PDEU tej družbi zavezana sporočiti podatke iz Firmenbuch na podlagi doktrine „nujnih dobrin“.
- 29 Oberlandesgericht Wien je z odločbo z dne 8. marca 2010 tožbo družbe Compass-Datenbank zavrnilo. To podjetje je zoper to odločbo pri Oberster Gerichtshof vložilo pritožbo. Navedeno sodišče v predložitvenem sklepu navaja, da se prepoved zlorabe prevladujočega položaja, navedena v členu 102 PDEU, nanaša na podjetja, vključno z javnimi podjetji, kar zadeva njihovo opravljanje gospodarske dejavnosti. Poudarja, da je v skladu s sodbama z dne 16. junija 1987 v zadevi Komisija

proti Italiji (118/85, Recueil, str. 2599, točka 7) in z dne 16. marca 2004 v združenih zadevah AOK-Bundesverband in drugi (C-264/01, C-306/01, C-354/01 in C-355/01, Recueil, str. I-2493, točka 58) mogoče pravni subjekt šteti za podjetje le glede dela njegove dejavnosti, če je mogoče ta del dejavnosti opredeliti za gospodarski, vendar je treba glede na sodbo z dne 18. marca 1997 v zadevi Diego Cali & Figli (C-343/95, Recueil, str. I-1547) status podjetja izključiti za državne organe, če in kolikor ravnajo kot nosilci javne oblasti.

- 30 Predložitveno sodišče ugotavlja, da je prvo vprašanje, ki se postavlja v sporu o glavni stvari, to, ali nosilec javne oblasti, ki ima „monopol“ nad podatki, tako da jih zbira v bazi podatkov, ki je varovana na podlagi *lex specialis*, pri čemer je treba te podatke vpisati in objaviti na podlagi zakona, izvaja prerogative javne oblasti. Republik Österreich se sklicuje na varstvo baze podatkov, obravnavane v postopku v glavni stvari, na podlagi prava intelektualne lastnine, torej na določbe, ki niso del javnega prava, temveč zasebnega prava, kar naj bi nasprotovalo temu, da se njeno delovanje opredeli kot dejavnost, ki spada v izvajanje prerogativ javne oblasti. Navedeno sodišče navaja tudi, da Republik Österreich niti ne ravna v splošnem interesu, ki po njegovem mnenju pomeni možnost pridobiti različne in cenovno ugodne ponudbe informacijskih storitev.
- 31 Predložitveno sodišče navaja, da so glede na uvodni izjavi 5 in 9 Direktive ISP javni podatki pomemben primarni material za proizvode in storitve z digitalno vsebino in da je treba evropskim podjetjem omogočiti, da izkoriščajo potencial teh podatkov, s čimer bi se v obravnavanem primeru zagovarjala uporaba konkurenčnega prava, čeprav v navedeni direktivi ni nikakršne obveznosti odobritve ponovne uporabe podatkov in je ta odločitev prepuščena državam članicam.
- 32 Predložitveno sodišče poudarja, da če bi bilo treba dejavnost Republik Österreich, ki je obravnavana v postopku v glavni stvari, opredeliti za gospodarsko, bi se poleg tega postavilo še vprašanje, ali je treba uporabiti tudi načela, ki so bila vzpostavljena s sodbama z dne 6. aprila 1995 v združenih zadevah RTE in ITP proti Komisiji (C-241/91 P in C-242/91 P, Recueil, str. I-743) in z dne 29. aprila 2004 v zadevi IMS Health (C-418/01, Recueil, str. I-5039) (doktrina nujnih dobrin), čeprav ne obstaja „nabavni trg“, ker so zadevni podatki zbrani in vpisani v okviru izvajanja prerogativ javne oblasti. Navedeno sodišče navaja tudi trditve v prid uporabi te doktrine v sporu o glavni stvari in zoper njo.
- 33 V teh okoliščinah je Oberster Gerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 102 PDEU razlagati tako, da nosilec javne oblasti deluje kot podjetje, če podatke, ki jih je na podlagi zakonskih obveznosti prijave prijavilo podjetje, shranjuje v bazo podatkov (Firmenbuch – poslovni in sodni register) in za plačilo odobri vpogled vanje in/ali izdelavo njihovih izpisov, prepoveduje pa vsakršno drugo uporabo?
 2. Če bo odgovor na prvo vprašanje nikalen:

Ali gre za podjetništvo, če nosilec javne oblasti ob sklicevanju na svojo pravico *sui generis* kot izdelovalec baze podatkov prepove vsakršno uporabo, ki presega odobritev vpogleda in izdelavo izpisov?
 3. Če bo odgovor na prvo ali drugo vprašanje pritrdilen:

Ali je treba člen 102 PDEU razlagati tako, da je treba načela iz [zgoraj navedenih] sodb [RTE in ITP proti Komisiji ter IMS Health] („doktrina nujnih dobrin“) uporabiti tudi, če ni „nabavnega trga“, ker so varovani podatki zbrani in shranjeni v bazi podatkov (Firmenbuch – poslovni in sodni register) v okviru izvajanja prerogativ javne oblasti?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo in drugo vprašanje

- 34 Predložitveno sodišče s prvim in drugim vprašanjem, ki ju je treba preučiti skupaj, v bistvu sprašuje, ali je dejavnost nosilca javne oblasti – namreč shranjevanje podatkov, ki jih morajo podjetja na podlagi zakonskih obveznosti prijaviti, v bazo podatkov, omogočanje vpogleda zainteresiranim osebam v te podatke in/ali izdelava izpisov teh podatkov za te osebe za plačilo, pri čemer je prepovedana vsakršna druga uporaba navedenih podatkov in se ta nosilec javne oblasti sklicuje zlasti na pravico *sui generis*, ki mu je podeljena kot izdelovalcu zadevne baze podatkov – gospodarska dejavnost, tako da je treba navedenega nosilca javne oblasti v okviru te dejavnosti šteti za podjetje v smislu člena 102 PDEU.
- 35 V zvezi s tem je iz sodne prakse razvidno, da je za uporabo določb prava Unije na področju konkurence podjetje vsak subjekt, ki opravlja gospodarsko dejavnost, ne glede na njegovo pravno obliko in način financiranja (sodbi z dne 23. aprila 1991 v zadevi Höfner in Elser, C-41/90, Recueil, str. I-1979, točka 21, in z dne 17. februarja 1993 v združenih zadevah Poucet in Pistre, C-159/91 in C-160/91, Recueil, str. I-637, točka 17). Opozoriti je treba, da je glede na ustaljeno sodno prakso gospodarska dejavnost vsaka dejavnost, s katero se na določenem trgu ponujajo izdelki ali storitve (sodbe z dne 24. oktobra 2002 v zadevi Aéroports de Paris proti Komisiji, C-82/01 P, Recueil, str. I-9297, točka 79; z dne 1. julija 2008 v zadevi MOTOE, C-49/07, ZOdl., str. I-4863, točka 22, in z dne 3. marca 2011 v zadevi AG2R Prévoyance, C-437/09, ZOdl., str. I-973, točka 42). Tako lahko država sama ali državni subjekt ravna kot podjetje (glej v tem smislu sodbo z dne 20. marca 1985 v zadevi Italija proti Komisiji, 41/83, Recueil, str. 873, točke od 16 do 20).
- 36 Dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem prerogativ javne oblasti, pa niso gospodarske, kar bi utemeljevalo uporabo pravil o konkurenci iz Pogodbe DEU (glej v tem smislu sodbi z dne 11. julija 1985 v zadevi Komisija proti Nemčiji, 107/84, Recueil, str. 2655, točki 14 in 15, in z dne 19. januarja 1994 v zadevi SAT Fluggesellschaft, C-364/92, Recueil, str. I-43, točka 30, ter zgoraj navedeno sodbo MOTOE, točka 24).
- 37 Poleg tega je mogoče pravni subjekt, zlasti pa javni subjekt, šteti za podjetje le glede dela njegovih dejavnosti, če je treba dejavnosti, ki ustrezajo temu delu, opredeliti za gospodarske dejavnosti (zgoraj navedeni sodbi Aéroports de Paris proti Komisiji, točka 74, in MOTOE, točka 25).
- 38 Če namreč javni subjekt opravlja gospodarsko dejavnost, ki jo je mogoče ločiti od izvajanja prerogativ javne oblasti, ravna ta subjekt glede te dejavnosti kot podjetje, vendar če navedene gospodarske dejavnosti ni mogoče ločiti od izvajanja njegovih prerogativ javne oblasti, so vse dejavnosti, ki jih opravlja navedeni subjekt, dejavnosti, ki so povezane z izvajanjem teh prerogativ (glej v tem smislu sodbo z dne 26. marca 2009 v zadevi SELEX Sistemi Integrati proti Komisiji, C-113/07 P, ZOdl., str. I-2207, točka 72 in naslednje).
- 39 Poleg tega okoliščina, da javni subjekt za plačilo, ki je določeno z zakonom in ga ni neposredno ali posredno določil ta subjekt, ponuja proizvod oziroma opravlja storitev, ki je povezana z izvajanjem prerogativ javne oblasti tega subjekta, kot taka ne zadošča za to, da se opravljana dejavnost opredeli za gospodarsko dejavnost in subjekt, ki jo opravlja, za podjetje (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi SAT Fluggesellschaft, točka 28 in naslednje, in Diego Cali & Figli, točke od 22 do 25).
- 40 Glede na vso to sodno prakso je treba ugotoviti, da dejavnost zbiranja podatkov o podjetjih na podlagi zakonske obveznosti prijave, ki je tem podjetjem naložena, in pooblastila za prisilno ukrepanje, ki se na to zbiranje navezujejo, spadajo na področje izvajanja prerogativ javne oblasti. Zato taka dejavnost ni gospodarska dejavnost.

- 41 Poleg tega dejavnost, ki je na podlagi veljavne nacionalne zakonodaje vodenje tako zbranih podatkov in omogočanje dostopa do njih javnosti bodisi le z vpogledom bodisi z izpisi, ni gospodarska dejavnost, ker sta vodenje baze takih podatkov in dajanje takih podatkov na voljo javnosti dejavnosti, ki ju ni mogoče ločiti od dejavnosti zbiranja teh podatkov. Zbiranje navedenih podatkov bi bilo namreč brez vodenja baze podatkov, v katero ima javnost možnost vpogleda, pretežno neuporabno.
- 42 Glede okoliščine, da se dajo podatki iz take baze podatkov za plačilo na voljo zainteresiranim osebam, je treba poudariti, da je mogoče v skladu s sodno prakso, navedeno v točkah 38 in 39 te sodbe, pobiranje takih plačil šteti za tako, da ga ni mogoče ločiti od tega dajanja na voljo, če takse oziroma nadomestila, dolgovana za dajanje na voljo zadevnih informacij javnosti, ne določi neposredno ali posredno zadevni subjekt, temveč so določena z zakonom. To, da Republik Österreich pobira takse oziroma nadomestila, dolgovana za dajanje na voljo navedenih informacij javnosti, ne more spremeniti pravne kvalifikacije te dejavnosti, tako da ne gre za gospodarsko dejavnost.
- 43 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da glede na informacije iz predložitvenega sklepa Republik Österreich vodi Firmenbuch in bazo podatkov, ki na njem temelji, obračunski organi, izbrani v okviru javnega razpisa, pa zagotavljajo povezavo med končno stranko in navedeno bazo podatkov ter pobirajo takse, določene v FBDV, ki jih nakažejo Republik Österreich. Po mnenju Komisije lahko obračunski organi za plačilo svojih dejavnosti končni stranki poleg teh taks zaračunajo dodatek v razumnem znesku.
- 44 V teh okoliščinah je pomembno, kot je navedel generalni pravobranilec v točki 29 sklepnih predlogov, da se ne zamenjujejo dejavnosti Republik Österreich z dejavnostmi obračunskih organov. V postopku v glavni stvari gre namreč za dejavnosti Republik Österreich, ne pa obračunskih organov.
- 45 Republik Österreich je na obravnavi potrdila, da so obračunski organi izbrani izključno na podlagi meril kakovosti, in ne na podlagi finančne ponudbe, in da njihovo število ni omejeno. Če je to tako, kar mora preveriti predložitveno sodišče, so edino plačilo, ki ga nosilci javne oblasti prek obračunskih organov prejmejo v zameno za vodenje in dajanje javnosti informacij iz baze podatkov, obravnavane v postopku v glavni stvari, takse, določene v FBDV.
- 46 Predložitveno sodišče sprašuje Sodišče tudi o dejavnosti nosilca javne oblasti, da obračunskim organom in njihovim končnim strankam prepove, da za opravljanje svojih informacijskih storitev ponovno uporabijo informacije, ki jih je ta nosilec zbral in shranil v javni register, kot je Firmenbuch. Natančneje, sprašuje, ali gre za izvajanje gospodarske dejavnosti, če se v skladu s členom 7 Direktive 96/9 navedeni nosilec javne oblasti sklicuje na pravico *sui generis*, ki mu je podeljena kot izdelovalcu baze podatkov.
- 47 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da javni subjekt, ki vzpostavi bazo podatkov in ki nato zaradi varstva podatkov, zbranih v tej bazi, uveljavlja pravice intelektualne lastnine, zlasti pa zgoraj navedeno pravico *sui generis*, ne ravna samo iz tega razloga kot podjetje. Tak subjekt ni zavezan odobriti svobodne uporabe podatkov, ki jih zbira in objavlja. Kot je navedla Republik Österreich, lahko nosilec javne oblasti legitimno šteje, da je treba ali da je glede na določbe nacionalnega prava celo obvezno prepovedati ponovno uporabo podatkov iz baze, kakršna je obravnavana v postopku v glavni stvari, da bi se spoštoval interes družb in drugih subjektov, ki se morajo na podlagi zakona prijaviti, da se informacije, ki se nanje nanašajo, zunaj te baze ne bodo ponovno uporabile.
- 48 V zvezi s tem je iz predložitvenega sklepa razvidno, da v avstrijskem pravu obstaja zakonska omejitev ponovne uporabe podatkov iz Firmenbuch, ker člen 4(2) FBDV določa, da je z iskanjem po Firmenbuch v skladu s členom 34 in naslednjimi FBG dovoljeno iskanje po podatkih, ni pa podeljena pravica izkoriščanja teh podatkov.
- 49 Okoliščina, da se za dajanje na voljo podatkov iz baze plača, nikakor ne vpliva na vprašanje, ali je prepoved ponovne uporabe teh podatkov gospodarske narave ali ne, če plačilo samo v skladu s preudarki iz točk 39 in 42 te sodbe ni tako, da bi utemeljilo, da je zadevna dejavnost opredeljena za

gospodarsko. Če je plačilo dajanja na voljo podatkov omejeno in se šteje, da ga ni mogoče ločiti od tega dajanja na voljo, ni mogoče šteti, da je sklicevanje na pravice intelektualne lastnine, da bi se ti podatki zavarovali, zlasti pa preprečila njihova ponovna uporaba, gospodarska dejavnost. Takega sklicevanja namreč v teh okoliščinah ni mogoče ločiti od dajanja na voljo navedenih podatkov.

- 50 Nazadnje, v delu, v katerem se predložitveno sodišče sprašuje, ali lahko Direktiva ISP vpliva na odgovor na prvo in drugo vprašanje, je treba ugotoviti, da ta direktiva glede na svojo uvodno izjavo 9 ne vsebuje obveznosti odobritve ponovne uporabe dokumentov. Poleg tega dostopa do podatkov iz Firmenbuch ne ureja IWG, zakon, s katerim je Republik Österreich prenesla Direktivo ISP. Iz tega sledi, da ta direktiva ni upoštevana pri odločanju o tem, ali je zavrnitev odobritve ponovne uporabe podatkov v okviru tega postopka v glavni stvari gospodarske narave.
- 51 Ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov je treba na prvo in drugo vprašanje odgovoriti, da dejavnost nosilca javne oblasti, ki je shranjevanje podatkov, ki jih morajo podjetja na podlagi zakonskih obveznosti prijaviti, v bazo podatkov, omogočanje vpogleda zainteresiranim osebam v te podatke in/ali izdelava izpisov teh podatkov za te osebe, ni gospodarska dejavnost in se zato navedeni nosilec javne oblasti v okviru te dejavnosti ne sme šteti za podjetje v smislu člena 102 PDEU. Okoliščina, da se ta vpogled in/ali izdelava izpisov izvrši za plačilo, ki ga določa zakon in ga ne določi neposredno ali posredno zadevni subjekt, ne spreminja pravne kvalifikacije navedene dejavnosti. Tak nosilec javne oblasti prav tako ne opravlja gospodarske dejavnosti, če ob sklicevanju na pravico *sui generis*, ki mu je v skladu s členom 7 Direktive 96/9 podeljena kot izdelovalcu zadevne baze podatkov, ali ob sklicevanju na katero koli drugo pravico intelektualne lastnine prepove vsakršno drugo uporabo tako zbranih podatkov in dostop javnosti do njih, in se zato v okviru te dejavnosti ne sme šteti za podjetje v smislu člena 102 PDEU.

Tretje vprašanje

- 52 Ob upoštevanju odgovora na prvo in drugo vprašanje ter ob upoštevanju tega, da je tretje vprašanje podredno, na zadnje ni treba odgovoriti.

Stroški

- 53 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Dejavnost nosilca javne oblasti, ki je shranjevanje podatkov, ki jih morajo podjetja na podlagi zakonskih obveznosti prijaviti, v bazo podatkov, omogočanje vpogleda zainteresiranim osebam v te podatke in/ali izdelava izpisov teh podatkov za te osebe, ni gospodarska dejavnost in se zato navedeni nosilec javne oblasti v okviru te dejavnosti ne sme šteti za podjetje v smislu člena 102 PDEU. Okoliščina, da se ta vpogled in/ali izdelava izpisov izvrši za plačilo, ki ga določa zakon in ga ne določi neposredno ali posredno zadevni subjekt, ne spreminja pravne kvalifikacije navedene dejavnosti. Tak nosilec javne oblasti prav tako ne opravlja gospodarske dejavnosti, če ob sklicevanju na pravico *sui generis*, ki mu je v skladu s členom 7 Direktive 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov podeljena kot izdelovalcu zadevne baze podatkov, ali ob sklicevanju na katero koli

drugo pravico intelektualne lastnine prepove vsakršno drugo uporabo tako zbranih podatkov in dostop javnosti do njih, in se zato v okviru te dejavnosti ne sme šteti za podjetje v smislu člena 102 PDEU.

Podpisi